

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 2013 r.

w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych

Na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym Rządowym programem pomocy uczniom w 2013 r. – „Wyprawka szkolna” ustanowionym uchwałą nr 125/2013 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. – „Wyprawka szkolna”;
- 2) formy i zakres pomocy;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania pomocy.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o materiałach dydaktycznych należy przez to rozumieć materiały wykorzystywane przez nauczycieli w procesie kształcenia uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, za pomocą których nauczyciel może realizować podstawę programową kształcenia ogólnego dla tych uczniów, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w szczególności książki pomocnicze, karty pracy, ćwiczenia rewalidacyjne oraz opracowania wykorzystywane w edukacji przedszkolnej.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 87.

§ 3. 1. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jest udzielana uczniom rozpoczynającym w roku szkolnym 2013/2014 naukę w: klasach I–III lub V szkoły podstawowej, klasach I–III lub V ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie II szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum, klasie V ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie V ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasie II liceum plastycznego, klasie II lub VIII ogólnokształcącej szkoły baletowej.

2. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, jest udzielana uczniom:

- 1) słabowidzącym,
- 2) niesłyszącym,
- 3) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- 4) z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 5) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1–4

– posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczającym w roku szkolnym 2013/2014 do szkół dla dzieci i młodzieży: podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, techników uzupełniających oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych.

3. W przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów dydaktycznych.

4. Pomocy udziela się uczniom, o których mowa w ust. 1, pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509), z wyjątkiem uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia.

5. Pomocy udziela się uczniom klasy I szkoły podstawowej i uczniom klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.²⁾).

6. W przypadkach określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej pomoc może być udzielona uczniom, o których mowa w ust. 1, pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium dochodowe, o którym mowa w ust. 4.

7. Liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, o której mowa w ust. 6, nie może przekroczyć w danej gminie 5% ogólnej liczby uczniów, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

8. W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, o której mowa w ust. 6, nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klas I–III i V ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, klasy V ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, klasy V ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, klasy II liceów plastycznych oraz klas II i VIII ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez tego ministra.

9. W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, o której mowa w ust. 6, nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klasy II szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez tego ministra.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 138, poz. 872 i 875, Nr 223, poz. 1456 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 97, poz. 800 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1212 oraz z 2012 r. poz. 1255 i 1548.

§ 4. 1. Wartość pomocy, o której mowa w § 3, nie może przekroczyć kwoty:

- 1) 225 zł – dla ucznia klasy I–III szkoły podstawowej oraz dla ucznia klasy I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia;
- 2) 225 zł – dla ucznia:
 - a) słabowidzącego,
 - b) niesłyszącego,
 - c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
 - d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–c– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w klasach I–III szkoły podstawowej lub w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, który nie korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 3) 225 zł – dla ucznia:
 - a) z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
 - b) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w szkole podstawowej i gimnazjum, który nie korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 4) 770 zł – dla ucznia:
 - a) niesłyszącego,
 - b) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
 - c) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a i b– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w klasach I–III szkoły podstawowej lub w klasach I–III ogólnokształcącej

szkoły muzycznej I stopnia, który korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z zastrzeżeniem ust. 2;

5) 770 zł – dla ucznia:

a) z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

b) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w szkole podstawowej i gimnazjum, który korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z zastrzeżeniem ust. 2;

6) 325 zł – dla ucznia klasy V szkoły podstawowej, dla ucznia klasy V ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz dla ucznia klasy II ogólnokształcącej szkoły baletowej;

7) 325 zł – dla ucznia:

a) słabowidzącego,

b) niesłyszącego,

c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,

d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–c

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w klasach IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia lub w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły baletowej, który nie korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;

8) 770 zł – dla ucznia:

a) niesłyszącego,

b) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,

c) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a i b

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w klasach IV–VI szkoły podstawowej, w klasach IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia lub w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły baletowej, który korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z zastrzeżeniem ust. 2;

9) 350 zł – dla ucznia:

- a) słabowidzącego,
- b) niesłyszącego,
- c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–c

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w gimnazjum, w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasach IV–VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, który nie korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;

10) 607 zł – dla ucznia:

- a) niesłyszącego,
- b) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- c) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a i b

– posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w gimnazjum, w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasach IV–VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, który korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z zastrzeżeniem ust. 2;

11) 390 zł dla ucznia klasy II zasadniczej szkoły zawodowej;

- 12) 390 zł – dla ucznia:
- a) słabowidzącego,
 - b) niesłyszącego,
 - c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
 - d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–c
- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w zasadniczej szkole zawodowej;
- 13) 445 zł dla ucznia klasy II liceum ogólnokształcącego i klasy II technikum, dla ucznia klasy V ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, dla ucznia klasy V ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, dla ucznia klasy II liceum plastycznego oraz dla ucznia klasy VIII ogólnokształcącej szkoły baletowej;
- 14) 445 zł – dla ucznia:
- a) słabowidzącego,
 - b) niesłyszącego,
 - c) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
 - d) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–c
- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w liceum ogólnokształcącym, klasach IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasach IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznym, klasach VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klasie III liceum profilowanego, technikum oraz klasie III technikum uzupełniającego;
- 15) 225 zł – dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, realizującego kształcenie w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

2. W przypadku gdy uczeń, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, 5, 8 i 10, korzysta z części podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami przeznaczonymi do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez

ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, lub materiałów dydaktycznych, koszt ich nie może być wyższy niż:

- 1) w przypadku uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 – 25% kwoty 770 zł;
- 2) w przypadku uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 8 – 40% kwoty 770 zł;
- 3) w przypadku uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 10 – 50% kwoty 607 zł.

§ 5. 1. Pomoc, o której mowa w § 3, jest udzielana na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), a także nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych.

2. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2013/2014.

3. Wniosek składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego dla siedziby szkoły.

4. Wniosek o przyznanie pomocy uczniowi:

- 1) ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, liceum plastycznego i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 2) szkoły ponadgimnazjalnej rolniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa

– składa się w terminie ustalonym przez odpowiednio ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub ministra właściwego do spraw rolnictwa.

5. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o wysokości dochodów. W uzasadnionych przypadkach do wniosku można dołączyć – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – oświadczenie o wysokości dochodów.

6. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia, którego rodzina korzysta ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego lub okresowego, można przedłożyć – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych w formie zasiłku stałego lub okresowego.

7. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia klasy I szkoły podstawowej lub klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, którego rodzina korzysta ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego, można przedłożyć – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego.

8. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia, o którym mowa w § 3 ust. 2, do wniosku – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną.

9. W przypadku ubiegania się o pomoc dla ucznia, o którym mowa w § 3 ust. 6, do wniosku – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – należy dołączyć uzasadnienie.

§ 6. 1. Dyrektor szkoły, w tym szkoły prowadzonej przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, ministra właściwego do spraw środowiska lub Ministra Obrony Narodowej, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów, o których mowa w § 3 ust. 2 i 6, oraz przekazuje ją odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów, o których mowa w § 3 ust. 2 i 8, ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów, o których mowa w § 3 ust. 2 i 9, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

§ 7. 1. Po otrzymaniu listy uczniów, w tym listy uczniów szkół prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, ministra właściwego do spraw środowiska lub Ministra Obrony Narodowej, odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta informuje dyrektora szkoły o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 3 ust. 6.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw kultury i ochrony

dziedzictwa narodowego informuje dyrektora szkoły o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 3 ust. 8.

3. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rolnictwa informuje dyrektora szkoły o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 3 ust. 9.

§ 8. Dyrektor szkoły, po analizie wniosków dotyczących uczniów, o których mowa w § 3 ust. 6, 8 i 9, oraz zgodnie z informacją o liczbie uczniów zakwalifikowanych do otrzymania pomocy, o której mowa w § 7, podejmuje decyzję w sprawie przyznania pomocy.

§ 9. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje środki na pomoc, o której mowa w § 3, na rachunek bankowy szkoły prowadzonej przez gminę.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na pomoc, o której mowa w § 3, przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na rachunek bankowy szkoły.

3. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, środki na pomoc, o której mowa w § 3, przekazuje minister właściwy do spraw rolnictwa, na rachunek bankowy szkoły.

4. Dyrektor szkoły, o której mowa w ust. 1–3, zwraca rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) koszt zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również koszt zakupu materiałów dydaktycznych, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 4.

5. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, ministra właściwego do spraw środowiska lub Ministra Obrony Narodowej koszt zakupu

podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również koszt zakupu materiałów dydaktycznych po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 4, zwraca odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

6. W przypadku zakupów indywidualnych dowodem zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów dydaktycznych, jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia, rodzica (prawnego opiekuna, rodzica zastępczego), rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie odpowiednio podręczników lub materiałów dydaktycznych.

7. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 6, do oświadczenia należy dołączyć informację o rozliczeniu wydatków tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. – „Wyprawka szkolna”.

8. W przypadku zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów dydaktycznych, dla grupy uczniów, koszt zakupu tych podręczników i materiałów dydaktycznych jest zwracany rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 4, po przedłożeniu potwierdzenia zakupu zawierającego: imię i nazwisko ucznia, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, adres szkoły, wykaz zakupionych podręczników i materiałów dydaktycznych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby dokonującej zakupu. Potwierdzenie wystawia podmiot dokonujący zakupu, na

podstawie faktury VAT i listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki i materiały dydaktyczne.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

DONALD TUSK

UZASADNIENIE

W związku z podjęciem w dniu 12 lipca przez Radę Ministrów uchwały nr 125/2013 w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2013 r. – „Wyprawka szkolna”, projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla uczniów rozpoczynających w roku szkolnym 2013/2014 naukę w: klasach I–III lub V szkoły podstawowej, klasie II szkoły ponadgimnazjalnej, tj. zasadniczej szkole zawodowej, liceum ogólnokształcącym i technikum, klasach I–III lub V ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasie V ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie V ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasie II liceum plastycznego, klasie II lub VIII ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2013/2014 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników i techników uzupełniających, dla dzieci i młodzieży, zaś w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym do szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych.

W przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów dydaktycznych. Przez materiały dydaktyczne należy rozumieć materiały wykorzystywane przez nauczycieli

w procesie kształcenia uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, za pomocą których nauczyciel może realizować podstawę programową kształcenia ogólnego określoną dla tych uczniów, w celu nabycia przez tych uczniów wiadomości i umiejętności, które pozwolą im na funkcjonowanie społeczne, stosownie do ich możliwości. Materiałami dydaktycznymi są w szczególności książki pomocnicze, karty pracy, ćwiczenia rewalidacyjne, kolorowanki, rysowanki, uzupełnianki, wyklejanki oraz opracowania wykorzystywane w edukacji przedszkolnej.

Projekt rozporządzenia określa formę pomocy oraz beneficjentów, którzy z pomocy mogą skorzystać. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników jest jedną z dostępnych form realizacji zadania dotyczącego wyrównywania szans edukacyjnych uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie ekonomicznym oraz uczniów niepełnosprawnych.

W ramach programu pomoc przysługuje:

- uczniom pochodzącym z rodzin spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509) – z wyłączeniem uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia,
- uczniom klasy I szkoły podstawowej i uczniom klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.),
- uczniom pochodzącym z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadkach określonych w art. 7 tej ustawy, na podstawie decyzji dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń, uwzględniającej lokalne warunki ekonomiczne i społeczne,
- uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym w roku szkolnym 2013/2014 do szkół dla dzieci i młodzieży: podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów

profilowanych, techników, techników uzupełniających, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz do szkół artystycznych.

W 2013 r. dla uczniów klasy I szkoły podstawowej i uczniów klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia kontynuuje się przyznawanie pomocy zgodnie z odrębnym kryterium dochodowym. Wynosi ono 539 zł netto na osobę w rodzinie. Powoduje ono, że z tej grupy uczniów o pomoc może zgłosić się ok. 28% dzieci.

W ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej uczniowie pochodzący z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, w większym stopniu niż pozostali narażeni są na niepowodzenia edukacyjne związane z problemami ekonomicznymi rodziny. Brak środków finansowych na podstawowe potrzeby w gospodarstwie rodzinnym powoduje także ograniczenia w dostępie do pełnego wyposażenia dziecka w podręczniki.

Początek edukacji szkolnej wiąże się z dużym przeżyciem emocjonalnym. Działania, które wspierają adaptację ucznia do nowych warunków należy zaliczyć do korzystnych, zarówno dla samego dziecka i jego rodziców, jak i dla przyszłej pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Pomagając rodzicom uczniów klas I–III szkół podstawowych poprzez dofinansowanie zakupu podręczników, pośrednio motywujemy dzieci do większego wysiłku intelektualnego.

W 2013 r. możliwość dofinansowania podręczników otrzymają uczniowie klasy V szkoły podstawowej, klasy II szkół ponadgimnazjalnych oraz uczniowie odpowiednich klas szkół artystycznych, które prowadzą nauczanie w oparciu o nową podstawę programową kształcenia ogólnego. Wprowadzone zmiany w podstawie programowej kształcenia ogólnego wiążą się ze zmianą dotychczasowych pozycji wydawniczych.

Uprzedzając zatem możliwość wystąpienia trudności związanych z nabyciem nowych podręczników w rodzinach o niskich dochodach, rozporządzenie uwzględnia grupę uczniów rozpoczynających naukę w szkołach prowadzących nauczanie w oparciu o nową podstawę programową kształcenia ogólnego.

W szkołach prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego są to odpowiednio: klasa V ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasa V ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klasa II liceum plastycznego i klasa II lub VIII ogólnokształcącej szkoły baletowej.

Ponadto, w ramach programu, pomoc przysługuje uczniom słabowidzącym, niesłyszącym, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczającym w roku szkolnym 2013/2014 do szkół dla dzieci i młodzieży: podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników i techników uzupełniających, szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072) w wydawanym orzeczeniu wskazywana jest niepełnosprawność lub niepełnosprawności składające się na niepełnosprawność sprzężoną, z uwagi na którą uczeń wymaga kształcenia specjalnego. W przypadku orzeczeń wydanych na podstawie ww. rozporządzenia organ prowadzący szkołę może w sposób jednoznaczny wskazać w przypadku niepełnosprawności sprzężonych grupy dzieci słabowidzących, niesłyszących lub z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym.

W przypadku grupy uczniów, którzy otrzymali orzeczenie przed 15 października 2008 r. (na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2001 r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, a także szczegółowych zasad kierowania do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania – Dz. U. Nr 13, poz. 114, z późn. zm.) w orzeczeniach wydawanych przez poradnię brak było wskazania na rodzaj niepełnosprawności stanowiących niepełnosprawność sprzężoną. Dlatego dla zachowania pełnej czytelności grupy odbiorców wśród uczniów niepełnosprawnych

w programie w sposób jednoznaczny wskazano, które grupy uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną są uprawnione do otrzymania pomocy. W takich przypadkach dyrektor szkoły posiadający informację o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności sprzężonej wskaże, że uczeń jest uprawniony do korzystania z programu ze względu na rodzaj niepełnosprawności składających się na sprzężenie.

Uczniowie niepełnosprawni, o których mowa powyżej, mają prawo do otrzymania dofinansowania do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów dydaktycznych, na podstawie art. 71d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Oferta tytułów podręczników do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jest wielokrotnie mniejsza niż odpowiednich tytułów podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla pozostałych uczniów (obecnie dostępne na rynku są jedynie podręczniki do kształcenia specjalnego dopuszczone do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla uczniów niesłyszących i z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim).

Do 2009 r. podręczniki te były kupowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i nieodpłatnie przekazywane do szkół i placówek, w których kształcą się ci uczniowie, a następnie wypożyczane im na dany rok szkolny. Ponieważ uczniowie słabowidzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, realizują podstawę programową kształcenia ogólnego tę samą, co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dostępnych na rynku, zasadne jest umożliwienie im

otrzymania dofinansowania do każdego podręcznika, który zostanie dla nich wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne, w przypadku uczniów niesłyszących i z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim – także spośród tytułów podręczników do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego, do której ze względu na specyficzny charakter ich edukacji oraz indywidualny poziom rozwoju i tempa przyswajania wiedzy, nie opracowuje się odrębnych podręczników. Nauczyciele, realizując treści określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego, mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w tym podręczników do kształcenia specjalnego oraz materiałów dydaktycznych dostępnych na rynku.

Umożliwienie otrzymania dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz materiałów dydaktycznych uczniom niepełnosprawnym jest stworzeniem warunków równych szans oraz znacząco wpływa na eliminowanie barier o charakterze środowiskowym w dostępie do usług edukacyjnych, nie ograniczając prawa wyboru jedynie do tego podręcznika, który został opracowany specjalnie dla ucznia niepełnosprawnego.

Projekt rozporządzenia określa kwoty górnej granicy wartości udzielanej w ramach programu pomocy dla poszczególnych grup uczniów. Zróżnicowanie wartości kwot dofinansowania wynika z analizy cen kompletu podręczników dostępnych na rynku dla poszczególnych klas i ich wzrostu na kolejnych etapach edukacyjnych.

Dofinansowanie dotyczy podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zaś w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym również materiałów dydaktycznych.

W projekcie rozporządzenia określono tryb ubiegania się o przyznanie pomocy. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz materiałów dydaktycznych, przyznaje się na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczęszcza lub będzie uczęszczał uczeń. Grupa podmiotów, które mogą wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie wyczerpuje zakres osób mających wiedzę o sytuacji materialnej dziecka. Przyczyny osobiste rodziców lub problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodzicielskiej mogą być powodem rezygnacji z osobistego występowania z prośbą o pomoc lub mogą być przyczyną niedopełnienia formalności związanych z przygotowaniem stosownego wniosku. W takich sytuacjach rolę wnioskodawcy spełniają inne osoby wskazane w projekcie rozporządzenia.

W projekcie przewiduje się dodatkową pulę środków na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a które ze względu na uzasadnione przypadki i ocenę indywidualnej sytuacji życiowej rodziny wymagają pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników. Sytuacje, które mogą stać się podstawą podjęcia przez dyrektora szkoły decyzji o przyznaniu pomocy określa art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W grupie uzasadniającej szczególne sytuacje życiowe znajduje się m.in. sieroctwo, bezdomność, ciężka choroba, przemoc w rodzinie, alkoholizm, narkomania, zdarzenia losowe itp. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie ubiegania się o pomoc. Gmina na podstawie informacji o liczbie zgłoszonych wniosków ze względu na uzasadnione przypadki, przekazanej przez dyrektorów szkół, podejmuje decyzję o liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych szkołach, z zastrzeżeniem, iż liczba uczniów, którym udzielono pomocy w tym trybie nie może przekroczyć 5% ogólnej liczby uczniów klas objętych programem zamieszkujących na terenie danej gminy. Podział środków, który jest odzwierciedleniem liczby złożonych wniosków dokonuje się na poziomie gminy i zapobiega ich nieefektywnemu lokowaniu w szkołach.

Analogiczne rozwiązanie przyjęto dla uczniów szkół prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Po analizie wniosków i w ramach przyznanej przez gminę liczby uczniów objętych pomocą ze względu na uzasadnione przypadki dyrektor szkoły przyznaje pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników uczniom zgłoszonym ze względu na uzasadnione przypadki. W sytuacji większej liczby wniosków niż limit liczby uczniów, otrzymany odpowiednio od wójta gminy, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego dla siedziby szkoły, dyrektor szkoły podejmuje decyzję w oparciu o uzasadnienie dołączone do wniosku.

Projekt przewiduje, że do wniosku o udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników należy dołączyć zaświadczenie o wysokości dochodów. Jednocześnie dopuszcza się, w uzasadnionych sytuacjach, możliwość dołączenia – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – oświadczenia o wysokości dochodów. Zdarzają się bowiem sytuacje, gdy niemożliwe jest uzyskanie zaświadczenia o wysokości dochodów, np. osoba nie pracuje, a jeszcze nie otrzymała świadczeń z pomocy społecznej lub samotnie wychowując dziecko nie pracuje i pozostaje na utrzymaniu rodziców lub innych krewnych.

Jednocześnie projekt przewiduje, że w przypadku osoby korzystającej ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego lub okresowego, możliwe jest dołączenie – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów – zaświadczenia o korzystaniu z tych świadczeń. Osoba, która posiada już zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń z pomocy społecznej nie musi starać się o uzyskanie zaświadczenia o wysokości dochodów.

W przypadku uczniów klasy I szkoły podstawowej lub klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia wysokość dochodu uprawniającego do otrzymania pomocy została wyznaczona na poziomie określonym na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W przypadku ucznia klasy I szkoły podstawowej lub klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, którego rodzina korzysta ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego, możliwe jest dołączenie – zamiast zaświadczenia o wysokości dochodu – zaświadczenia o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych w formie zasiłku rodzinnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego.

W projekcie przewiduje się także dodatkową pulę środków na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2013/2014 do szkół dla dzieci i młodzieży: podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, tj. zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, techników uzupełniających, szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych, bez względu na kryterium dochodowe.

W przypadku podjęcia decyzji o skorzystaniu z pomocy przeznaczonej dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rodzic, przedkładając kopię ww. orzeczenia, wskazuje na uprawnienie do otrzymania przez ucznia pomocy z programu.

W zależności od tego czy uczeń korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (z wyłączeniem podręczników do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania), czy wyłącznie z podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zakres dofinansowania będzie wynosił od 770 zł do 225 zł.

Wzrost kwoty dofinansowania do podręczników, w stosunku do 2012 r., podyktowany jest odpowiedzią na oczekiwania rodziców i uczniów dotyczących włączenia do

programu podręczników do nauki języków obcych, konstrukcją części podręczników zawierających program podstawowy i rozszerzony oraz dofinansowaniem do zeszytów ćwiczeń, które w przypadku uczniów klas I–III stanowią integralną część kupowanego zestawu (tzw. box-y).

W programie przewidziano dofinansowanie również dla uczniów, którzy korzystają z podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra do spraw oświaty i wychowania, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, oraz materiałów dydaktycznych.

W przypadku uczniów słabowidzących, ze względu na brak podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, będą oni korzystali wyłącznie z dofinansowania do wysokości pomocy przewidzianej dla podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z uwagi na brak podręczników opracowywanych dla podstawy programowej kształcenia ogólnego tych uczniów, dopuszcza się możliwość dofinansowania również zakupu materiałów dydaktycznych (np. kart pracy, ćwiczeń rewalidacyjnych, książek pomocniczych).

Podmiotem odpowiedzialnym za ustalenie terminów składania wniosków jest odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły. W przypadku ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz liceum plastycznego, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – termin ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa – termin składania wniosków ustala minister właściwy do spraw rolnictwa.

Zebranie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej szacunkowych danych o liczbie uprawnionych do otrzymania pomocy oraz przekazanie środków finansowych w dwóch transzach pozwala na racjonalne wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację programu.

Ponadto projekt rozporządzenia określa, kto i w jaki sposób dokonuje przekazania środków na realizację programu. Szczegółowe określenie zadań dla uczestniczących w programie podmiotów powoduje sprawną realizację działań przez przedstawicieli administracji publicznej.

Dyrektor szkoły zobowiązany jest do sporządzenia listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników. Sporządzenie listy zgodnie z kryteriami programu równoznaczne jest z zakwalifikowaniem uczniów do grupy uprawnionych do otrzymania pomocy.

Dotację na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów objętych programem, z wyłączeniem uczniów szkół prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, otrzymuje gmina właściwa dla miejsca siedziby szkoły.

Gmina przekazuje środki na wypłatę pomocy dla uczniów szkół, dla których jest organem prowadzącym na rachunek bankowy szkoły. Koszty zakupu podręczników po przedłożeniu dowodu zakupu, zwraca rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dyrektor szkoły.

W przypadku uczniów ze szkoły, dla której organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego inna niż gmina, minister właściwy do spraw środowiska, Minister Obrony Narodowej, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, uczniowie otrzymują zwrot dofinansowania do zakupu podręczników odpowiednio od wójta, burmistrza, prezydenta miasta, właściwego ze względu na siedzibę szkoły.

W 2012 r. ze względu na brak jednoznacznego zapisu regulującego udzielanie pomocy dla uczniów szkół resortowych prowadzonych przez innych ministrów niż ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego część samorządów nie wypłaciła im stosownej pomocy. Dlatego też w 2013 r. ze względu na bardzo ograniczoną liczbę uczniów z tego typu szkół mogących brać udział w programie wprowadzono zapis dający możliwość uzyskania stosownej pomocy na zasadach

ogólnych. Odrębne przepisy dotyczą jedynie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego prowadzącego ponad 600 szkół oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – prowadzącego ok. 90 szkół ponadgimnazjalnych.

W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych oraz liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na rachunek bankowy szkoły.

W przypadku szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw rolnictwa na rachunek bankowy szkoły.

Dowodem zakupu jest imienna faktura VAT, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników, w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym również materiałów dydaktycznych, z zawartą informacją, iż opisane wydatki rozliczone zostały tylko w ramach programu lub nie zostały rozliczone w ramach innego programu pomocy uczniom.

Ponadto wprowadza się konieczność zawarcia w oświadczeniu informacji o rozliczeniu wydatków tylko z jednego źródła. Wyklucza się w ten sposób możliwość przedstawienia potwierdzenia wydatków w formie faktury na zakup podręczników, w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym również materiałów dydaktycznych finansowanych np. w ramach wydatków ze stypendium szkolnego i jednocześnie oświadczenia o zakupie tych samych podręczników z programu „Wyprawka szkolna”.

Projekt rozporządzenia określa także możliwość zwrotu kosztów zakupu podręczników na podstawie potwierdzenia zakupu podręczników, w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym również materiałów dydaktycznych, wystawionego przez podmiot (np. radę rodziców), który

dokonał zakupu dla grupy uczniów. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, adres szkoły, wykaz zakupionych podręczników, w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym również materiałów dydaktycznych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis podmiotu, który dokonał zakupu. Potwierdzenie wystawia się na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których dokonano zakupów. Przepis ten jest wynikiem zaobserwowanej, po doświadczeniach związanych z obsługą programu w ubiegłych latach, potrzeby poszerzenia działań dotyczących sposobu nabywania podręczników. Podczas zakupu dla grupy uczniów podręczników i materiałów dydaktycznych tego samego rodzaju w określonym wydawnictwie lub księgarni podmiot zamawiający np. rada rodziców, rodzic, nauczyciel otrzymuje fakturę bez wyszczególnienia wszystkich osób, dla których zakupiono podręczniki i materiały dydaktyczne. Zatem podmiot dokonujący zakupu nie ma możliwości przekazania indywidualnym odbiorcom imiennych faktur, które staną się podstawą zwrotu poniesionych kosztów w ramach programu.

Częstą praktyką w szkołach jest zamawianie bezpośrednio u wydawcy lub w księgarni podręczników dla grupy uczniów. Działanie to prowadzi do obniżenia kosztów zakupu i stanowi podstawę do negocjacji ceny pojedynczego zestawu podręczników.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia jest skierowany do uczniów rozpoczynających w roku szkolnym 2013/2014 naukę w klasach I–III lub V szkoły podstawowej, w klasie II szkoły ponadgimnazjalnej, tj. zasadniczej szkole zawodowej, liceum ogólnokształcącym i technikum, w klasach I–III lub V ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie V ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie V ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, w klasie II liceum plastycznego, w klasie II lub VIII ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz do uczniów słabowidzących, niesłyszących, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz do uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2013/2014 do szkół dla dzieci i młodzieży: podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, techników uzupełniających, szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, a także do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych.

Wprowadzane przepisy pozwolą na objęcie pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników, w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym również materiałów dydaktycznych, ponad 575,6 tys. uczniów.

Z danych Ministerstwa Edukacji Narodowej (zebranych w sprawozdaniach przez wojewodów w listopadzie i grudniu 2012 r.) wynika, że z pomocy w ramach

Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna” skorzystało 13,75% ogólnej liczby uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, tj. 288 253 uczniów, w tym 20,35% uczniów klasy I szkoły podstawowej, 13,92% uczniów klasy II szkoły podstawowej, 14,07% uczniów klasy III szkoły podstawowej, 14,40% uczniów klasy IV szkoły podstawowej, 7,07% uczniów klasy I szkoły ponadgimnazjalnej. Dodatkowo z pomocy skorzystało 43 968 uczniów niepełnosprawnych (72,8% uprawnionych). Łącznie z pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników skorzystało 332 221 uczniów.

Proponowane rozwiązania oddziaływać będą także na podmioty uczestniczące w realizacji programu: wojewodów, kuratorów oświaty, jednostki samorządu terytorialnego oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw ochrony środowiska.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia otrzymali do konsultacji społecznych następujący partnerzy społeczni:

- 1) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Forum Związków Zawodowych;
- 5) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 6) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 7) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 8) Polska Rada Ekumeniczna;
- 9) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 10) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 11) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 12) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 13) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 14) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 15) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
- 16) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;

- 17) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 18) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 19) Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 20) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
- 21) Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny;
- 22) Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny.

Projekt został również przekazany Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W trakcie uzgodnień z parterami społecznymi uwagi do projektu zgłosił Zarząd Główny Polskiego Związku Niewidomych (Zarząd), który wskazał, że pomoc w zakresie zakupu podręczników stanowi zbyt duże zawężenie w stosunku do potrzeb tych uczniów. Zwłaszcza w odniesieniu do uczniów z problemami wzrokowymi wsparcie ze strony państwa powinno objąć także zakup innych pomocy naukowych, jak między innymi lupy, powiększalniki, sprzęt komputerowy (programy powiększające, programy odczytu ekranu, notatniki, drukarki brajlowskie, monitory brajlowskie, maszyny do pisania pismem Braille’a, a także podstawowe narzędzia do pisania jak tabliczki, dłutka, papier brajlowski, folie do rysowania itp.). Zarząd wskazał, że wyżej wymienione pomoce są niezbędne dla ucznia z dysfunkcją wzroku, aby w pełni mógł uczestniczyć w zajęciach szkolnych, natomiast koszt wielu z tych przedmiotów jest bardzo wysoki i bez wsparcia ze strony państwa rodzice mają trudności w wyposażeniu w nie dzieci, a brak takiego wyposażenia znacząco zmniejsza szanse edukacyjne dzieci niepełnosprawnych. Zarząd zwrócił przy tym uwagę, iż nie są wystarczające inne źródła uzyskania pomocy na tego typu cele. W opinii Zarządu słuszne wydaje się objęcie programem dofinansowania podręczników uczniów słabowidzących, jednak zaproponowane kwoty są niewystarczające na zakup podręczników w druku powiększonym. W takich sytuacjach należałoby pomoc tę zwiększyć, nie ograniczając jej wyłącznie do finansowania zakupu podręczników, ale także powinny znaleźć się środki przynajmniej na przetworzenie tychże podręczników na wersję elektroniczną oraz sfinansowanie ich wydruku w formie dostępnej dla ucznia z problemami wzrokowymi. Jak argumentuje Zarząd, z uwagi na wyżej wskazane problemy uczniowie niepełnosprawni, zwłaszcza niewidomi i słabowidzący, powinni być objęci programem „Wyprawka szkolna” we wskazanym zakresie podczas całego

procesu edukacji, w każdej klasie, w każdym typie szkół. Nie jest więc słuszne, w opinii Związku, ograniczanie w przypadku uczniów niepełnosprawnych, zwłaszcza z dysfunkcją wzroku, pomocy jedynie do klas, w których następuje zmiana w tym roku podstawy programowej, i co się z tym wiąże – w przypadku uczniów z problemami wzrokowymi należałoby zwiększyć pułap pomocy ze względu na wyposażenie w inne poza podręcznikami pomoce do nauki, oraz objąć pomocą finansową tych uczniów we wszystkich klasach na wszystkich poziomach edukacji w zakresie zakupu i dostosowania podręczników.

Ministerstwo Edukacji Narodowej przekazało do Zarządu Głównego Polskiego Związku Niewidomych szeroką odpowiedź na ww. problemy, wskazując, iż uwagi nie zostały uwzględnione w projekcie programu, gdyż zakres wniosków zgłaszanych przez Polski Związek Niewidomych przekracza możliwości finansowe programu oraz znacznie wykracza poza jego formułę.

W przypadku uczniów niewidomych stosowane są odrębne zasady zapewnienia im podręczników szkolnych, dlatego ta grupa uczniów nie jest włączona do programu „Wyprawka szkolna”.

Należy podkreślić, że zapewnienie prawidłowego funkcjonowania uczniów w szkole, w tym zakup wskazywanych przez Zarząd środków dydaktycznych, leży w gestii organu prowadzącego szkołę. Organy prowadzące publiczne i niepubliczne szkoły/placówki, do których uczęszczają uczniowie niewidomi lub słabowidzący, otrzymują zwiększone środki finansowe w ramach podziału części oświatowej subwencji ogólnej, na podstawie wydawanego w każdym roku rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, uwzględniające zakres realizowanych przez daną jednostkę zadań oświatowych. W przypadku uczniów niewidomych i słabowidzących wysokość środków przekazywanych na jednego ucznia jest do 3,9 razy wyższa od subwencji przekazywanej na ucznia bez dysfunkcji. Ww. środki przeznaczone są m.in. na zapewnienie odpowiedniego wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne, niezbędne z uwagi na potrzeby ucznia niepełnosprawnego.

Dofinansowanie podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych i słabowidzących, o którym mowa w art. 71d ustawy z dnia 7 września

1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), jest realizowane poprzez Ministerstwo Edukacji Narodowej w następujący sposób. Na zlecenie i ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej wykonywane są adaptacje podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych (w systemie Braille'a) i słabo widzących (w druku powiększonym) oraz, w miarę posiadanych środków finansowych, drukowane są wskazane przez szkoły adaptacje. Uzyskanie adaptacji podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych i słabowidzących, wybranych spośród wskazanych przez szkoły tytułów, dostosowanych do potrzeb uczniów niewidomych i słabowidzących jest możliwe na bieżąco (w ciągu całego roku). Wersje elektroniczne podręczników wykonanych w systemie Braille'a i w druku powiększonym zamieszczane są na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji w specjalnie opracowanym przez MEN systemie informatycznym, umożliwiającym dyrektorom szkół i placówek bieżące ich pobieranie oraz wydrukowanie w całości lub części, zgodnie z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów. W miarę posiadanych środków, podręczniki te są również drukowane na zlecenie Ministerstwa i przekazywane do szkół i placówek. Adaptacje dostępne są nieodpłatnie na stronie Ośrodka Rozwoju Edukacji: <http://www.ore.edu.pl>. Zadanie powyższe realizowane było na podstawie umów zawartych z uczelniami wyższymi – Uniwersytetem Warszawskim oraz Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II. Na podstawie ww. umów w latach 2010–2012 wykonano 536 adaptacji podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych i słabowidzących. W 2013 r. realizowana jest umowa z Uniwersytetem Warszawskim na wykonanie kolejnych 100 adaptacji. Dzięki realizacji zadania w ww. sposób, znacząco zwiększyła się liczba tytułów podręczników szkolnych, zaadaptowanych do potrzeb uczniów niewidomych i słabowidzących.

Ponadto, w latach 2011–2012 Ministerstwo Edukacji Narodowej, wychodząc naprzeciw potrzebom szkół i placówek, pozyskało dodatkowe środki z rezerwy celowej nr 26 – Realizacja Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna, na wydruk, a w 2012 r. i 2013 r. również wykonanie adaptacji, podręczników szkolnych i książek pomocniczych wykonanych w systemie Braille'a. W latach 2011–2013 na ten cel pozyskano 6 mln zł. Środki te przekazywane są organom prowadzącym szkoły i placówki, do których uczęszczają uczniowie

niewidomi, zgodnie z decyzją Ministra Finansów w formie dotacji celowej z budżetu państwa na podstawie zawieranych przez MEN odpowiednio porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego lub umów w przypadku podmiotów niepublicznych wyłonionych w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego, będącymi organami prowadzącymi dla szkół, do których uczęszczają uczniowie niewidomi. Należy jednocześnie zaznaczyć, że podmioty podpisujące porozumienie nie są zobowiązane do wniesienia wkładu własnego, gdyż całość kosztów zakupu, wydruku i adaptacji podręczników szkolnych i książek pomocniczych, realizowanego w ramach tych porozumień (umów), jest pokrywana z dotacji przekazanej przez MEN. Dzięki zastosowaniu takiego rozwiązania, dodatkowe środki z budżetu państwa zostały przekazane na wykonanie niezbędnych adaptacji podręczników szkolnych i książek pomocniczych, ich wydruk lub zakup – odpowiednio do rozpoznanych indywidualnych potrzeb uczniów niewidomych w tym zakresie w poszczególnych szkołach i placówkach. Umożliwiono bowiem udostępnienie tych podręczników w formie jak najbardziej właściwej dla każdego z tych uczniów, uwzględniającej również możliwości organizacyjne szkół/placówek, do których uczęszczają uczniowie niewidomi. Zadanie to może być realizowane bowiem w różnych formach np. przez zakup usługi polegającej na wydruku podręczników szkolnych i książek pomocniczych, zakup materiałów niezbędnych do wydruku (papier, elementy oprawy podręcznika/książki itp.) i wydrukowanie podręczników szkolnych oraz książek pomocniczych (lub zlecenie wydrukowania) przez organ prowadzący szkołę/placówkę lub bezpośrednio przez samą szkołę/placówkę, wykonanie adaptacji, zakup podręczników i książek pomocniczych w postaci plików dźwiękowych. Dzięki ww. formule szkoły/placówki mogą wydrukować lub zlecić wydruk nie zawsze całego podręcznika szkolnego lub książki pomocniczej, lecz także jego części bądź poszczególnych jego elementów (np. graficznych), odpowiednio do potrzeb w tym zakresie. Uczeń otrzymuje wówczas cały podręcznik lub jego fragmenty, w zależności od tego, czego naprawdę potrzebuje. W sytuacji, gdy uczeń niewidomy np. nie zna Braille’a, szkoła może zakupić dla niego tzw. audiobooki. Zaproponowana formuła jest elastyczna, dzięki temu można ją dostosować do indywidualnych potrzeb konkretnego ucznia i możliwości organizacyjnych danej szkoły/placówki.

Ponadto Ministerstwo Edukacji Narodowej w każdym roku przeznacza środki finansowe na realizację zadania polegającego na zapewnieniu uczniom niewidomym i słabowidzącym czasopism przeznaczonych, wykonanych w alfabecie Braille'a oraz w druku powiększonym. Środki są przekazywane w formie dotacji podmiotowi wybranemu zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w trybie otwartego konkursu ofert. Wersje elektroniczne czasopism dostępne są do bezpłatnego pobrania na stronie Ośrodka Rozwoju Edukacji: <http://www.ore.edu.pl>. W 2013 r. w ogłoszonym otwartym konkursie ofert rozszerzono formułę opracowywanych czasopism o pliki dźwiękowe (m.in. w formacie MP3, MP4, CD-audio, WAV, WMA). Na realizację zadania przeznaczono 100 tys. zł.

Jednocześnie projekt rozporządzenia był przedmiotem obrad Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która 18 czerwca 2013 r. zaopiniowała pozytywnie zaproponowane rozwiązania prawne. Projekt został skierowany pod obrady Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która pozytywnie zaopiniowała dokument w dniu 26 czerwca 2013 r.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Na realizację programu zaplanowano w ustawie budżetowej na rok 2013 179 482 375 zł ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej nr 26 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna”.

Zestawienie wydatków na uczniów spełniających kryterium dochodowe oraz 5% uczniów spoza ww. kryterium.

KLASA*	Koszty wyprawki z wyłączeniem uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (art. 71d uso)				
	Koszt kompletu podręczników	Liczba uczniów zgodnie z kryterium dochodowym*	dodatkowe 5%	Liczba uczniów objętych programem	Koszty całkowite
klasa I	225 zł	111 435	21 680	133 115	29 950 875,00 zł

klasa II	225 zł	66 082	17 575	83 657	18 822 825,00 zł
klasa III	225 zł	71 177	18 930	90 107	20 274 075,00 zł
klasa V	325 zł	66 759	17 755	84 514	27 467 050,00 zł
Szkoły ponadgimnazjalne					
klasa II LO i Technikum	445 zł	63 987	17 019	81 006	36 047 670,00 zł
Klasa II ZSZ	390 zł	14 260	3 793	18 053	7 040 670,00 zł
ogółem		393 700	96 752	490 452	139 603 165,00 zł

* w tym odpowiednie klasy szkół artystycznych

Zestawienie wydatków uczniów niepełnosprawnych
(prognoza na rok szkolny 2013/2014):

Nazwa typu jednostek	Klasa	Wysokość dofinansowania do kompletu podręczników z podziałem na rodzaj niepełnosprawności uczniów			
		Rodzaj szkoły	slabowidzący	wartość kompletu podręczników	wartość zadania
Szkoła podstawowa	I	ogólnodostępna	283	225 zł	63 675 zł
		specjalna	23	225 zł	5 175 zł
	II	ogólnodostępna	349	225 zł	78 525 zł
		specjalna	26	225 zł	5 850 zł
	III	ogólnodostępna	409	225 zł	92 025 zł
		specjalna	27	225 zł	6 075 zł
	IV-VI	ogólnodostępna	1 388	325 zł	451 100 zł
		specjalna	111	325 zł	36 075 zł
Gimnazjum	I-III	ogólnodostępna	1 467	350 zł	513 450 zł
		specjalna	211	350 zł	73 850 zł
Zasadnicza szkoła zawodowa	I-III	ogólnodostępna	98	390 zł	38 220 zł
		specjalna	122	390 zł	47 580 zł
Liceum ogólnokształcące	I-III	ogólnodostępna	401	445 zł	178 445 zł
		specjalna	169	445 zł	75 205 zł
Liceum profilowane	III	ogólnodostępna	20	445 zł	8 900 zł
		specjalna	0	445 zł	- zł
Technikum	I-IV	ogólnodostępna	246	445 zł	109 470 zł
		specjalna	183	445 zł	81 435 zł
		Razem	5 533		1 865 055 zł

Nazwa typu jednostek	Klasa	Wysokość dofinansowania do kompletu podręczników z podziałem na rodzaj niepełnosprawności uczniów			
		Rodzaj szkoły	niepełnosprawni	wartość kompletu podręczników	wartość zadania
Szkoła podstawowa	I	ogólnodostępna	30	225 zł	6 750 zł
		specjalna	53	770 zł	40 810 zł
	II	ogólnodostępna	37	225 zł	8 325 zł
		specjalna	61	770 zł	46 970 zł
	III	ogólnodostępna	43	225 zł	9 675 zł
		specjalna	63	770 zł	48 510 zł
	IV-VI	ogólnodostępna	146	325 zł	47 450 zł
		specjalna	257	770 zł	197 890 zł
Gimnazjum	I-III	ogólnodostępna	132	350 zł	46 200 zł
		specjalna	382	607 zł	231 874 zł
Zasadnicza szkoła zawodowa	I-III	ogólnodostępna	16	390 zł	6 240 zł
		specjalna	223	390 zł	86 970 zł
Liceum ogólnokształcące	I-III	ogólnodostępna	70	445 zł	31 150 zł
		specjalna	182	445 zł	80 990 zł
Liceum profilowane	III	ogólnodostępna	3	445 zł	1 335 zł
		specjalna	107	445 zł	47 615 zł
Technikum	I-IV	ogólnodostępna	44	445 zł	19 580 zł
		specjalna	200	445 zł	89 000 zł
Technikum uzupełniające	III	ogólnodostępna	1	445 zł	445 zł
		specjalna	93	445 zł	41 385 zł
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	I-III	specjalna	0		- zł
		Razem	2 143		1 089 164 zł

Nazwa typu jednostek	Klasa	Wysokość dofinansowania do kompletu podręczników z podziałem na rodzaj niepełnosprawności uczniów			
		Rodzaj szkoły	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	wartość kompletu podręczników	wartość zadania
Szkoła podstawowa	I	ogólnodostępna	1 259	225 zł	283 275 zł
		specjalna	894	770 zł	688 380 zł
	II	ogólnodostępna	1 549	225 zł	348 525 zł
		specjalna	1 038	770 zł	799 260 zł
	III	ogólnodostępna	1 817	225 zł	408 825 zł
		specjalna	1 073	770 zł	826 210 zł
	IV-VI	ogólnodostępna	6 163	325 zł	2 002 975 zł
		specjalna	4 347	770 zł	3 347 190 zł
Gimnazjum	I-III	ogólnodostępna	9 753	350 zł	3 413 550 zł
		specjalna	9 593	607 zł	5 822 951 zł
Zasadnicza szkoła zawodowa	I-III	ogólnodostępna	1 838	390 zł	716 820 zł
		specjalna	10 520	390 zł	4 102 800 zł
Liceum ogólnokształcące	I-III	ogólnodostępna	152	445 zł	67 640 zł
		specjalna	516	445 zł	229 620 zł
Liceum profilowane	III	ogólnodostępna	37	445 zł	16 465 zł
		specjalna	0	445 zł	- zł
Technikum	I-IV	ogólnodostępna	202	445 zł	89 890 zł
		specjalna	1	445 zł	445 zł
Technikum uzupełniające	III	ogólnodostępna	8	445 zł	3 560 zł
		specjalna	2	445 zł	890 zł
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	I-III	specjalna	0		- zł
		Razem		50 762	23 169 271 zł

Nazwa typu jednostek	Klasa	Wysokość dofinansowania do kompletu podręczników z podziałem na rodzaj niepełnosprawności uczniów			
		Rodzaj szkoły	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	wartość kompletu podręczników	wartość zadania
Szkoła podstawowa	I	ogólnodostępna	302	225 zł	67 950 zł
		specjalna	896	770 zł	689 920 zł
	II	ogólnodostępna	372	225 zł	83 700 zł
		specjalna	1 040	770 zł	800 800 zł
	III	ogólnodostępna	436	225 zł	98 100 zł
		specjalna	1 075	770 zł	827 750 zł
	IV-VI	ogólnodostępna	1 479	225 zł	332 775 zł
		specjalna	4 356	770 zł	3 354 120 zł
Gimnazjum	I-III	ogólnodostępna	1 723	225 zł	387 675 zł
		specjalna	6 859	770 zł	5 281 430 zł
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	I-III	specjalna	8 140	225 zł	1 831 500 zł
Razem			26 678		13 755 720 zł

W przypadku dodatkowego zwiększenia wydatków ponad planowane w programie, zostanie on powiększony o dodatkowe środki z rezerwy celowej budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna”.

Środki niewykorzystane podlegają zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.